

Tantárgy neve: Információkereső nyelvek 1	Kreditértéke: 6
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60/40 (elm./gyak.)	
A tanóra típusa: ea. / szem. és óraszám: 28/28 az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): esetismertetések a mindennapi könyvtári gyakorlatból	
A számonkérés módja: koll. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): a valós könyvtári gyakorlati munkából származó konkrét feladatmegoldások elemzése és értékelése	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tartalmi feltárás helyének és szerepének meghatározása a könyvtári munkafolyamatok sorában. A fogalom, az osztály, a reláció fogalmának értelmezése. Relációtulajdonságok, relációtípusok. A tartalmi feltárás céljai, egységei. A tartalmi feltárás műfajai, szintjei és ezek jellemzői. A teljesség és pontosság kérdése tartalmi keresés során. A könyvtári osztályozás célja, feladatai. Az osztályozási rendszerek, információkereső nyelvek típusai. Az osztályozási rendszerek/információkereső nyelvek elemzése. A tartalmi feltárás folyamata. Osztályozáselméleti iskolák: tudományfelosztáson alapuló osztályozási rendszerek, nyelvészeti irányzat, statisztikai irányzat, automatikus osztályozás. Az ETO előzményei (Dewey). Az ETO keletkezése, felépítése, jelzetalkotása. Az ETO általános jellemzése. Alosztások rendszere az ETO-ban.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<ul style="list-style-type: none"> • Broughton, Vanda: Essential classification. New York: Neal-Schuman, 2004. ISBN: 1555705073 • Eszenyiné Borbély Mária, Salgáné Medveczki Marianna: Komplex könyvtári feldolgozó munka gyakorlata. Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ. 2010. • http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0046_komplex_konyvtari_feldolgozo_munka_gyakorlata/adatok.html • Egyetemes Tizedes Osztályozás: UDC Publ. No. P057 / [szerkesztés és bev. Barátné Hajdu Ágnes] Budapest: KI, 2005. ISBN: 963-201-609-2 • Pálvölgyi Mihály: Információkereső nyelvek I. Eger: Eszterházy Károly Főiskola, 2011. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0005_11_infkereso_nyelvek_i_scorm_07/adatok.html 	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>a) tudása A hallgató elsajátítja a tartalmi feldolgozó munkához kapcsolódó alapfogalmakat és speciális szakkifejezéseket. Megismeri a tartalmi feltárással kapcsolatos alapelveket, az alkalmazható osztályozási rendszereket és az egyes könyvtárak által követett tartalmi feltárási gyakorlatot.</p> <p>b) képességei A kurzus sikeres elvégzését követően a hallgató képes lesz önállóan elvégezni a dokumentumok tartalmi elemzését és a feltárt tartalom reprezentálását elsősorban az ETO segítségével. Mindennapi szakmai szóhasználatában beépült ismeretként jelennek meg a tartalmi feltáró munka alapfogalmai és az információkereső nyelvek speciális szakszókészletének elemei.</p> <p>c) attitűdje Nyitottá, befogadóvá és egyben kritikussá válik a könyvtári tartalmi feldolgozó munkát érintő elméleti, gyakorlati és módszertani kérdésekben.</p> <p>d) autonómiája és felelőssége Átértzi annak a felelősségét, hogy a tartalmi feltáró munka minősége elsősorban a könyvtáros szakértelmén múlik, és alapvető hatással van az információ visszakereshetőségére.</p>	

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Eszenyiné dr. Borbély Mária, adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):	
Tanmenet: INBKM0103-17 Információkereső nyelvek 1	
1. hét	A tartalmi feltárás helye a könyvtári munkafolyamatok sorában.
2. hét	A fogalom, fogalmi kategóriák, a fogalom tartalma és terjedelme. Az osztály, osztályozás, műveletek osztályokkal.
3. hét	A reláció fogalmának értelmezése. Relációtulajdonságok, relációtípusok.
4. hét	A tartalmi feltárás fogalma. A tartalmi feltárás céljai, egységei. A tartalmi feltárás műfajai, szintjei és ezek jellemzői. Feltártsági mutatók, zajtényező. A teljesség és pontosság kérdése tartalmi keresés során.
5. hét	A könyvtári osztályozás célja, feladatai. Az osztályozási rendszerek, információkereső nyelvek típusai.
6. hét	Az osztályozási rendszerek/információkereső nyelvek elemzése: alaktan, jelentéstan, mondattan. Az információ kereső nyelvre fordítás szintjei. Az IKNY-ek értékelése. A tartalmi feltárás folyamata
7. hét	Osztályozáselméleti iskolák jellemzése: tudományfelosztáson alapuló osztályozási rendszerek, nyelvészeti irányzat, statisztikai irányzat, automatikus osztályozás. Az ETO előzményei (Dewey). Az ETO keletkezése, felépítése, jelzetalkotása.
8. hét	Az ETO publikálása, korszerűsítése, kritikája, az ETO Magyarországon. Az ETO általános jellemzése.
9. hét	Alosztások rendszere az ETO-ban. A jelzetek összekapcsolására szolgáló általánosan közös alosztások jelei és alkalmazásuk.
10. hét	Önálló általánosan közös alosztások jelei és alkalmazásuk.
11. hét	Nem önálló általánosan közös alosztások és jeleik, az alosztások alkalmazása.
12. hét	Nem önálló speciális alosztások és jeleik, az alosztások alkalmazása. Jelzetszerkesztési szabályok: sorrendi szabály, előnyszabály.
13. hét	Szakjelzet szerkesztés, jelzet kiegészítés alosztásokkal, jelzetek analízise, jelzetelemek felismerése.
14. hét	Az alosztások használata. Jelzetek elemzése.